

Suvestinė redakcija nuo 2016-11-18 iki 2020-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [45-1766](#), i. k. 109203NISAK00001-37

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL DEGALINIŲ EKSPLOATAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2009 m. balandžio 16 d. Nr. 1-37

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 6 straipsnio 2 punktu ir įgyvendindamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL 2014 L 307, p. 1) 2 straipsnio 1, 7, 8 ir 9 punktus, 5 straipsnio 2 punktą, 7 straipsnio 1, 2, 3 ir 7 punktus, 11 straipsnio 2 punktą, II priedo 2 punktą ir 3.3 papunktį,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

t v i r t i n u Degalinių eksploatavimo taisykles (pridedama).

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministro 2009 m. balandžio 16 d.
įsakymu Nr. 1-37

DEGALINIŲ EKSPLOATAVIMO TAISYKLĖS

I. TAIKymo sritis

1. Degalinių eksploatavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja skystojo kuro ir alternatyviųjų degalų degalinių įrenginių pagrindinius eksploatavimo, techninius, organizacinius ir techninės saugos reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

2. Taisyklės privalomos skystojo kuro ir alternatyviųjų degalų degalines eksploatuojantiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

3. Taisyklės taikomos skystojo kuro ir alternatyviųjų degalų degalinėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

4. Taisyklės netaikomos:

4.1. eksploatuojant (naudojant) bei techniškai prižiūrint moksliai tiriamus ir bandomus;

4.2. skystojo kuro degalinių įrenginius;

4.3. suskystintų naftos dujų (toliau – SND) ir suslėgtų gamtinių dujų (toliau – SGD) degalinių įrenginius;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

4.4. SND ir SGD ir oro mišinio sprogimo energiją vartojantiems įrenginiams;

4.5. kitos rūšies degiąsias dujas naudojančiams įrenginiams;

4.6. kelių transporto priemonių SND ir SGD dujų įrangai;

4.7. laivuose ir kelių transporto priemonėse sumontuotiems degalinių įrenginiams.

II. Sąvokos ir sutrumpinimai

5. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos ir sutrumpinimai:

5.1. **Alternatyvieji degalai** – degalai arba energijos šaltiniai, kurie tiekiant energiją transportui bent iš dalies pakeičia degalus, gaunamus iš iškastinės naftos šaltinių, ir kurie gali prisidėti prie transporto dekarbonizacijos bei pagerinti transporto sektoriaus aplinkosauginį veiksmingumą (pvz., elektra, vandenilis, biodegalai, sintetiniai degalai ir parafininis kuras, SGD, suskystintos gamtinės dujos (toliau – SkGD), įskaitant biometaną, SND).

5.2. **Balionas** – slėginis indas, turintis vienas ar dvi žiotis ventiliams, flanšams arba atvamzdžiams įsukti, skirtas SGD, SND arba ištirpintosioms dujoms gabenti, laikyti ir naudoti.

5.3. **Degalai (skystasis kuras)** – skystieji naftos produktai (benzinas, dyzelinas, žibalas ir kt.), kitas organinis skystasis kuras (pvz., biodegalai) arba kelių kuro rūšių mišiniai, išskyrus SND, SGD ir kitus alternatyviuosius degalus.

5.4. **Degalinė (degalų papildymo punktas)** – statiniai ir (ar) stacionarūs arba mobilūs įrenginiai ir specialiai įrengta teritorija, skirta degalams, SND, SGD ir kitiems alternatyviams degalams (išskyrus SkGD) priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus, kilnojamąsias talpyklas ir (ar) balionus.

5.5. **Degalų kolonėlė** – degalinės įrenginys, skirtas degalams įpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ir (ar) į kilnojamasias talpyklas, taip pat įrenginys, skirtas kelių transporto priemonių SND, SGD balionams ar jų ryšuliams užpildyti.

5.6. **Degalinės skystojo kuro įrenginiai** – įrenginiai, skirti skystajam kurui (degalams) priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus.

5.7. **Degalinės SND įrenginiai** – įrenginiai, kuriais tiekiamos, laikomos SND dujos, užpildomi kelių transporto priemonių SND dujų balionai ar jų ryšuliai.

5.8. **Degalinės SGD įrenginiai** – įrenginiai, kuriais tiekiamos, laikomos, suslegiamos gamtinės dujos, užpildomi kelių transporto priemonių SGD dujų balionai ar jų ryšuliai.

5.9. **Degalinės įrenginių priežiūros žurnalas** – duomenų ir informacijos apie degalinės technologinių įrenginių eksploatavimo eigą dokumentas (spausdintas ar skaitmeninėje laikmenoje).

5.10. **Degalinės teritorija** – žemės sklypas, kurio ribos nustatytos degalinės detalajame plane, parengtame pagal atitinkamų teisės aktų reikalavimus.

5.11. **Dujų balionų ryšuliai** – balionų grupė, pagaminta gamykloje, laikantis standartų ar reglamentų reikalavimų, sudaryta iš SGD ar SND balionų, įtvirtinta ant rėmo, turinti uždarymo įrenginius ir sujungimo vamzdyną.

5.12. **Kvalifikuotas darbuotojas** – asmuo, atestuotas teisės aktų nustatyta tvarka (Taisyklių priedo 7 ir 8 punktai) ir įgijęs reikiamų žinių ir įgūdžių darbui su eksploatuojamais įrenginiais.

5.13. **Kilnojamasis degalų išpilstymo įrenginys** – iki 10 m³ degalų talpyklą turintis įrenginys, skirtas degalams laikyti ir išpilstyti, naudojamas ūkyje, įmonėje, statybvietėje. Šis įrenginys nėra naudojamas mažmeninei ar didmeninei prekybai degalais.

5.14. **Mobilioji talpykla** – kelių transporto priemonėje ar priekaboje pritvirtinta talpykla ar cisterna, skirta degalams ir dujoms vežti keliais.

5.15. **SND degalinė** – specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu kelių transporto priemonių kurui naudojamoms SND priimti ir laikyti, taip pat kelių transporto priemonėse sumontuotiems ir išmontuojamiems (jei tai nustatyta kelių transporto priemonės ar dujų įrangos gamintojo techniniuose dokumentuose) SND balionams pildyti.

5.16. **SGD degalinė** – specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu kelių transporto priemonių kurui naudojamoms gamtinėms dujoms priimti, suslėgti, laikyti ir kelių transporto priemonių SGD balionams ar jų ryšuliams užpildyti.

5.17. **Skystojo kuro degalinė** – specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ir (ar) kilnojamasias talpyklas.

5.18. **SkGD degalinė** – SkGD tiekimui skirta degalų papildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarus ar mobilus įrenginys, priekrantės įrenginys arba mobilus įrenginys.

5.19. **Degalinę eksploatuojanti įmonė** – juridinis asmuo ar jo padalinys, turintis reikiamos kvalifikacijos ir tinkamai pasirengusius darbui su eksploatuojama degaline ar jos įrenginiais, teisės aktų nustatyta tvarka atestuotus darbuotojus, aprūpintus technine ir technologine įranga, technine dokumentacija, būtina degalinei ar jos įrenginiams saugiai, patikimai ir efektyviai eksploatuoti, pavestoms funkcijoms ar prisiimtiems įsipareigojimams vykdyti bei turintis nustatyta tvarka išduotą atestatą eksploatuoti degalinės įrenginius (Taisyklių priedo 7, 8 ir 9 punktai).

5.20. **Ugnies darbai** – tai darbai, kuriuos atliekant naudojama atvira ugnis, susidaro kibirkštys, įrankių, įrenginių paviršiai ar medžiagos įkaista iki dujų oro mišinio užsiliepsnojimo temperatūros.

5.21. **Viešai prieinamas degalų papildymo punktas** – degalų papildymo punktas, kuriame tiekiami alternatyvieji degalai ir kuriuo naudotojai gali naudotis vienodomis sąlygomis. Sudarant galimybę naudotis punktais vienodomis sąlygomis gali būti taikomos tapatumo nustatymo, naudojimosi ir mokėjimo sąlygos.

5.22. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Prekybos naftos produktais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1-346 „Dėl Prekybos naftos produktais taisyklių

patvirtinimo“, ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

III. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

6. Degalinė turi būti eksploatuojama degalinėje sumontuotų įrenginių gamintojų nustatytais sąlygomis ir vadovaujantis jų techniniais dokumentais ir kitais norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais degalinės įrenginių naudojimą, taip pat šiomis Taisyklėmis.

6¹. Nuo 2017 m. lapkričio 18 d. įrengtos ar atnaujintos vandenilio degalinės, kuriose tiekiamas dujinis vandenilis, naudojamas kaip degalai motorinėse transporto priemonėse, ir jose naudojami degalų papildymo algoritmai ir įranga turi atitikti specifikacijos ISO/TS 20100 dėl dujinio vandenilio degalų papildymo technines specifikacijas. Šiose degalinėse tiekiamo vandenilio grynumas turi atitikti standarte ISO 14687-2 pateiktas technines specifikacijas. Dujinio vandenilio degalais gali būti pildomos tik tos transporto priemonės, kurių jungtys atitinka standartą ISO 17268 „Motorinės transporto priemonės jungiamieji įtaisai dujinio vandenilio degalams papildyti“.

Papildyta punktu:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

7. Už laiku atliekamą, patikimą, efektyvų ir saugų degalinės eksploatavimą atsako juridinio asmens, kuriam degalinė priklauso nuosavybės teise arba kuris degalinę valdo ir naudoja turto patikėjimo arba nuomos teise, panauda, vadovas ar jo įgaliotas administracijos darbuotojas. Už laiku atliekamą, patikimą, efektyvų ir saugų fizinio asmens degalinės, kuri fiziniam asmeniui priklauso nuosavybės teise arba kuris degalinę valdo, naudoja ar juo disponuoja turto patikėjimo arba nuomos teise, panauda, eksploatavimą atsako fizinis asmuo. Juridinis ir (ar) fizinis asmuo turi teisę sudaryti sutartį su degalinę eksploatuojančia įmone, turinčia nustatyta tvarka išduotą atestatą (Taisyklių priedo 9 punktas). Sutartyje turi būti nustatytos šalių atsakomybės ribos, pareigos, funkcijos, darbų apimtis, jų atlikimo terminai, atsakomybė už patikimą ir saugų degalinės eksploatavimą.

8. Degalinę eksploatuoti leidžiama juridiniam asmeniui, kuris turi nustatyta tvarka išduotą atestatą (Taisyklių priedo 9 punktas) ir verčiasi energetikos įrenginių eksploatavimu.

9. Degalinę eksploatuojanti įmonė turi užtikrinti patikimą, efektyvų ir saugų degalinės veikimą, laiku atlikti techninės priežiūros, patikrinimo ir remonto darbus, trumpiausiais terminais lokalizuoti avarijas ir sutrikimus.

10. Iš degalinę eksploatuojančios įmonės personalo turi būti paskirti nustatyta tvarka atestuoti asmenys (Taisyklių priedo 7 ir 8 punktai), atsakingi už dujų, elektros, šilumos sistemų ar įrenginių bei statinių priežiūrą. Degalinę eksploatuojančios įmonės vadovaujančių darbuotojų ir specialistų pareigos, teisės ir atsakomybė turi būti nustatytos įmonės vadovo patvirtintuose pareigybės aprašymuose.

11. Degalinę eksploatuojančioje įmonėje turi būti degalinės įrenginių eksploatavimo instrukcijos, kuriose turi būti nurodyti įrenginių veikimo parametrai, jų paruošimo paleisti, leidimo, darbo, stabdymo ir techninės priežiūros tvarka, esant normaliam ir avariniam režimui, remonto, taisymo, bandymo tvarka. Degalinę eksploatuojanti įmonė, vadovaudamasi degalinės įrenginių gamintojų nurodymais ir techninėmis specifikacijomis bei Taisyklėmis, prireikus (jeigu gamintojas nepateikė įrenginio eksploatavimo instrukcijos) privalo parengti šių įrenginių eksploatavimo instrukcijas. Prie instrukcijų turi būti pridėtos prižiūrimų įrenginių technologinės schemas. Privalomų turėti degalinę eksploatuojančioje įmonėje instrukcijų sąrašas turi būti patvirtintas degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo.

12. Degalinės įrenginių eksploatavimo instrukcijos turi būti peržiūrimos ir prireikus koreguojamos įsigaliojus naujiems arba pakeitus, papildžius galiojančius norminius teisės aktus, į kurių reikalavimus turi būti atsižvelgiama instrukcijoje, taip pat pasikeitus technologiam

procesui, darbo sąlygoms, pradedant naudoti naujus įrenginius ir pan. Instrukcijose turi būti įvertinti įrenginių gamintojų nustatyti eksploataavimo reikalavimai.

13. Degalinės įrenginių eksploataavimo vietoje arba operatoriaus patalpoje turi būti degalų tiekimo, laikymo įrenginių ir vamzdynų schemas, eksploataavimo instrukcijos, degalinės įrenginių priežiūros žurnalas, kuriame chronologine tvarka kaupiama informacija apie degalinės technologinių įrenginių eksploataavimo eigą (atliktus techninės būklės patikrinimus, apžiūras, remontą, detalių ar mazgų pakeitimus, avarijų ar sutrikimų atvejus ir pan.). Degalinę, kurioje nėra nuolat dirbančio degalinės (budinčio) personalo, eksploatuojančios įmonės vadovas gali pasirinkti kitą duomenų apie degalinės įrenginių eksploataavimą kaupimo ir perdavimo būdą.

14. Degalinės turi turėti techninį pasą (techninės dokumentacijos bylą), kuriame nurodomi degalinės technologiniai įrenginiai ir jų pagrindiniai techniniai duomenys (įrenginio sumontavimo vieta, markė, įrenginio galia, našumas, skersmuo, tūris, darbinis slėgis, tipas, markė ir kt.), taip pat turi būti sudarytos vamzdynų schemas. Apie degalinės technologinių įrenginių kapitalinį remontą turi būti pažymėta degalinės techniniame pase (techninės dokumentacijos byloje). Už tinkamą degalinės techninio paso (techninės dokumentacijos bylos) tvarkymą atsako degalinę eksploatuojanti įmonė.

15. Degalinės įrenginiai turi būti naudojami tik pagal gamintojo nurodytą paskirtį, neviršijant jų techninių parametrų, laikantis gamintojo dokumentuose nurodytų įrenginio naudojimo sąlygų ir rekomendacijų, taip pat naudojimo sąlygų, nustatytų įrenginių naudojimą reglamentuojančiuose norminiuose teisės aktuose. Jei gamintojas nustatė griežtesnes įrenginio naudojimo sąlygas negu šios Taisyklės, tai reikia vadovautis gamintojo nustatytais reikalavimais.

16. Degalinėje naudojami įrenginiai, medžiagos, vamzdžiai, įtaisai, prietaisai privalo turėti atitikties sertifikatus ir (ar) atitikties deklaracijas, turėti gamintojo techninę dokumentaciją ir atitikti kitus galiojančiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

17. Visa įranga, apsaugos sistemos, naudojamos degalinėje potencialiai sprogioje aplinkoje, turi atitikti įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogioje aplinkoje, techninį reglamentą (Taisyklių priedo 28 punktas).

18. Degalinės įrenginių sudedamosios dalys, mazgai turi būti sunumeruoti ar pažymėti pagal technologines schemas.

19. Degalinėje turi būti sumontuoti ir naudojami visi saugos, reguliavimo įtaisai, kontrolės sistemos (degalų nutekėjimui iš talpyklų ar vamzdynų nustatymo, degalų perpylimo talpyklose, uždujinimo, sprogios aplinkos susidarymo aptikimo ir kitos sistemos) bei matavimo priemonės, nustatytos įrenginių gamintojų techniniuose dokumentuose ir projekto dokumentuose.

20. Sugedus saugos vožtuvams, uždaromiesiems įtaisams, kontrolės matavimo priemonėms, eksploatuoti degalinės įrenginius draudžiama.

21. Degalinės įrenginių techninė priežiūra susideda iš nuolatinės priežiūros ir techninės būklės tikrinimo darbų.

22. Degalinės įrenginių techninės priežiūros darbų periodiškumas ir tikrinami parametrai nustatomi vadovaujantis įrenginio gamintojo rekomendacijomis ir šiomis Taisyklėmis. Degalinės įrenginių techninė priežiūra atliekama pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą grafiką. Degalinės įrenginių techninės priežiūros darbų atlikimo grafikas sudaromas ir laikomas degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo nustatyta tvarka.

23. Potencialiai pavojingi įrenginiai turi būti įregistruoti Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, jei tokį registravimą nustato galiojantys teisės aktai (Taisyklių priedo 2, 6, 31 ir 32 punktai).

24. Valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę tikrina juridinio ar fizinio asmens pasirinkta įgaliota įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga (toliau – įgaliota įstaiga). Degalinės potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę vertinama pagal įgaliotos įstaigos parengtą vertinimo metodiką. Skystojo kuro degalinėje talpyklų techninę būklę tikrina juridinio ar fizinio asmens pasirinkta įgaliota įstaiga (Taisyklių priedo 41 punktas).

25. Nustačius degalinės potencialiai pavojingų įrenginių gamybos ir montavimo defektą, naudojimo instrukcijose nurodytų veikimo režimų pažeidimus, gavusi informacijos apie kitų

juridinio ar fizinio asmens panašaus tipo įrenginių defektus, įgaliota įstaiga sprendžia klausimą dėl tolesnio potencialiai pavojingo įrenginio naudojimo galimybės ir sąlygų.

26. Avarijos degalinėse lokalizuojamos ir likviduojamos vadovaujantis degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintais avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planais (veiksmais) (Taisyklių priedo 1 punktą). Avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planai turi būti periodiškai, bet ne rečiau kaip kas treji metai peržiūrimi ir, atsižvelgiant į pasikeitusias technologijas, naujus įrenginius bei kitas aplinkybes, koreguojami. Avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planuose turi būti apibrėžti degalinių įrenginių avariniai stabdymo atvejai.

27. Lokalizuojant degalinių įrenginių avarijas, perduoti darbų kitai pamainai neleidžiama.

28. Avarijas degalinėje lokalizuoja ir likviduoja degalinę eksploatuojančios įmonės kvalifikuoti darbuotojai. Avarijų lokalizavimo ir likvidavimo darbus atliekantys darbuotojai privalo išmanyti avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planus. Avarinius remonto darbus atliekantiems darbuotojams ne rečiau kaip kartą per metus turi būti organizuojami galimų avarijų lokalizavimo praktiniai mokymai. Pratybų metu išbandomos priemonės, neleidžiančios susidaryti arba plėtotis avarinei situacijai, nustatomas avarijų ir sutrikimų lokalizavimo planuose numatytų priemonių veiksmingumas. Apie įvykusius mokymus turi būti įrašoma praktinių mokymų registravimo žurnale.

29. Tiekti elektros energiją, skystąjį kurą, SND ir gamtines dujas į naujus sumontuotus ar rekonstruotus degalines įrenginius, atlikti degalines įrenginių paleidimo ir derinimo darbus leidžiama tik gavus Valstybinės energetikos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo aktą-pažymą. Kai vadovaujantis teisės aktais, nurodytais Taisyklių priedo 31, 32 ir 41 punktuose, degalines įrenginių techninę būklę tikrina savininko pasirinkta įgaliota įstaiga, privaloma gauti ir įgalios įstaigos eksperto teigiamą išvadą apie šių įrenginių tinkamumą naudoti.

30. Degalinių slėginiai indai turi būti eksploatuojami pagal Slėginių indų naudojimo taisykles (Taisyklių priedo 12 punktą).

31. Degalinėje susidarančios atliekos ir nuotekos turi būti tvarkomos, kaip nustatyta atliekų ir nuotekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose, ir imamas aplinkos oro apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų techninių ir organizacinių priemonių aplinkos oro taršai išvengti ar sumažinti (Taisyklių priedo 10, 36, 37, 38, 39 ir 40 punktai).

32. Pradėti eksploatuoti degalines technologinius įrenginius galima tik esant pasirašytam statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktui ir potencialiai pavojingus degalines įrenginius užregistravus Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre (Taisyklių priedo 2, 3, 6, 31 ir 32 punktai). Informacija apie degalines įrenginių darbo pradžią turi būti įrašyta į degalines įrenginių priežiūros žurnalą.

33. Draudžiama užpildyti kelių transporto priemonės degalų, SND ir (ar) SGD dujų, kai nėra nustatyta tvarka atliktas šių transporto priemonių valstybinis techninis patikrinimas (apžiūra).

IV. REIKALAVIMAI KVALIFIKUOTIEMS DARBUOTOJAMS

34. Eksploatuoti degalinę ir vadovauti eksploatavimo darbams gali ne jaunesni kaip 18 metų kvalifikuoti darbuotojai (Taisyklių priedo 7 ir 8 punktai).

35. Degalinę eksploatuojantys darbuotojai turi pasitikrinti sveikatą ir pateikti įmonės vadovui medicinos komisijos išvadą apie tinkamumą šiam darbui. Jų sveikata turi būti tikrinama periodiškai, vadovaujantis teisės aktų (Taisyklių priedo 1 ir 26 punktai) nustatyta tvarka.

36. Visi degalinę eksploatuojantys darbuotojai, neatsižvelgiant į darbo stažą ir kvalifikaciją, turi išklausti įvadinį instruktavimą darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės saugos klausimais. Instruktuojama pagal teisės aktų (Taisyklių priedo 22 ir 23 punktai) reikalavimus ir degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintas instrukcijas. Apie kvalifikuotų darbuotojų instruktavimą pažymima instruktavimo registracijos žurnale.

37. Prieš leidžiant naujiems darbuotojams savarankiškai dirbti jiems skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų (pamainų) stažuotė, prižiūrint kvalifikuotam įmonės vadovo raštu paskirtam darbuotojui.

V. DEGALINĖS TERITORIJA IR STATINIAI

38. Statinio techninės apžiūros metu į metinius planus įtraukti statinių remonto (ar rekonstravimo) darbai turi būti atliekami tik nustatyta tvarka (Taisyklių priedo 3 punktas).

39. Degalinę eksploatuojanti įmonė privalo turėti eksploatuojamų inžinerinių komunikacijų planus (topografines nuotraukas) (Taisyklių priedo 33 punktas).

40. Degalinės apsaugos zona ir veiklos šioje zonoje apribojimai nustatyti pagal teisės aktų (Taisyklių priedo 5 punktas) reikalavimus.

41. Pašaliniais asmenimis į degalinės gamybines patalpas, uždaras aikštes (kompresorių, resiverių, filtrų ir kt.) įeiti leidžiama tik su degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo leidimu, instruktuotiems ir lydimiems degalinę eksploatuojančio kvalifikuoto darbuotojo.

42. Degalinės teritorijoje atsižvelgiant į esamą riziką ir vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, nurodytais Taisyklių priedo 15, 16 ir 44 punktuose, turi būti įrengti saugos ir sveikatos, priešgaisrinės apsaugos ženklai.

43. Atviri degalinės žemių plotai, esantys prie kompresorių ar kompresorių pastato, kuriame įrengti kompresoriai, iš kompresoriaus oro paėmimo įrenginių pusės turi būti užsėti veja arba asfaltuoti (betonuoti).

43¹. Visose degalinėse jose parduodami degalai turi būti žymimi Prekybos naftos produktais taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1-346 „Dėl Prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“ ir ESO standartų, kuriais nustatomos degalų techninės specifikacijos, nustatyta tvarka. Aktuali, nuosekli ir aiški informacija apie parduodamus degalinėse degalus turi būti paprasta, lengvai suprantama ir aiškiai matoma forma pateikta ant atitinkamų siurbių ir jų antgalių. Atitinkamais atvejais, degalinėse nurodant degalų, visų pirma gamtinių dujų ir vandenilio, kainas informavimo tikslais nurodomas atitinkamų degalų vienetų kainų palyginimas. Pateikiant šią informaciją naudotojas neturi būti klaidinamas ir jam neturi būti sukelta painiava.

Papildyta punktu:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

44. Degalinės teritorijoje turi būti iškabinti kelių eismo ženklai, nurodantys maksimalų kelių transporto priemonių greitį, važiavimo kryptį, taip pat gali būti transporto judėjimo schema. Degalinės teritorijoje kelių transporto priemonių judėjimo greitis ribojamas iki 10 km/h, tuo tikslu prie įvažiavimo į degalinės teritoriją įrengiami atitinkami kelio ženklai.

45. Antžeminės talpyklos, rezervuarai ir degalų kolonėlės turi būti apsaugoti apsauginėmis atitvaromis ar kitomis priemonėmis nuo galimybės jas pažeisti degalinės teritorijoje judančiomis kelių transporto priemonėmis. Antžeminių talpyklų, rezervuarų ir degalų kolonėlių apsauginės atitvaros ar kitos priemonės, saugančios įrenginius, kad degalinės teritorijoje judančios kelių transporto priemonės jų nepažeistų, turi būti tinkamai prižiūrimos, kad atitiktų joms nustatytą paskirtį.

46. Tamsiu paros metu degalinės teritoriją būtina apšviesti. Elektros apšvietimas turi atitikti teisės akto (Taisyklių priedo 18 ir 42 punktai) nustatytus reikalavimus.

47. Gamybinių patalpų įeigos durų išorinėje pusėje turi būti pakabintas ženklas (informacinė lentelė) su užrašu „Pašaliniais įeiti draudžiama!“, taip pat pastatų ir patalpų kategoriją pagal pavojingumą sprogimo ir gaisro atžvilgiu nurodantys užrašai.

48. Įeigos į vietas, kuriose gali susidaryti sprogioji aplinka, kelianti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, turi būti pažymėtos įspėjamaisiais ženklais. Degalinėje naudojamų saugos ir sveikatos ženklų spalvos ir jų įrengimas turi atitikti teisės aktų (Taisyklių priedo 16 punktas) reikalavimus. Degalinę eksploatuojančios įmonės vadovas turi užtikrinti, kad vietose, kuriose gali susidaryti sprogioji aplinka, būtų laikomasi teisės akte (Taisyklių priedo 22 punktas) nustatytų

minimalių reikalavimų, skirtų darbuotojų, kuriems dėl potencialiai sprogios aplinkos gresia pavojus, saugai ir sveikatos apsaugai užtikrinti ir gerinti.

49. Degalinės teritorija turi būti švari. Degalinės teritorijoje esantys privažiuojamieji keliai neturi turėti duobių, iškasų, įdubimų. Žiemos metu nuo kelių, takų ir įeigų į pastatus turi būti nuvalytas sniegas, ledas, prireikus jie barstomi smėliu ar smėlio ir druskos mišiniu. Šiltuoju metu periodu žalieji degalinės plotai turi būti nušienauti.

50. Požeminiai inžinerinių tinklų šuliniai, uždaromosios pažeminės armatūros įrengimo vietos turi turėti antžeminius ženklus, leidžiančius nustatyti jų vietą.

51. Degalinės teritorijoje žemės darbus leidžiama atlikti tik suderinus su visų degalinės teritorijoje esančių požeminių tinklų savininkais.

52. Degalinės teritorijoje atlikus statybos ar remonto darbus, teritorija turi būti nedelsiant sutvarkyta, atkurta kietoji kelio danga, pašalintos statybinės šiukšlės.

53. Degalinės teritorijoje draudžiama projekte nenustatytose vietose laikyti kelių transporto priemonės, ne degalinės eksploatavimui skirtas medžiagas, įrenginius ar kitus daiktus. Degalinės eksploatavimui skirtos medžiagos turi būti sandėliuojamos tvarkingai, projekte numatytose vietose.

54. Gamybinėse degalinės patalpose turi būti pirminės gaisro gesinimo (Taisyklių priedo 14 punktas) ir pirmosios medicininės pagalbos teikimo priemonės.

55. Degalinės teritorijos ir patalpų priežiūra turi būti atliekama degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo nustatyta tvarka ir periodiškumu.

56. Patalpose draudžiama medžiagomis, daiktais užkrauti takus.

57. Degalinės gamybinėse patalpose draudžiama laikyti ne degalinei eksploatuoti skirtus daiktus.

58. Elektros instaliacijos gedimai degalinės gamybinėse patalpose turi būti nedelsiant pašalinti.

59. Degalinės statiniai turi būti prižiūrimi pagal šių Taisyklių priedo 34 punkte nurodyto teisės akto reikalavimus. Degalinės statinių, atskirų jo konstrukcijų ir inžinerinės įrangos techninių apžiūrų rezultatai turi būti įforminami pagal teisės akto (Taisyklių priedo 34 punktas) reikalavimus. Pagal apžiūrų rezultatus sudaromi metiniai statinio ir jo inžinerinės įrangos privalomųjų remonto (ar rekonstravimo) darbų ir jų finansinio aprūpinimo planai.

60. Statinių sienose draudžiama statyti, kabinti ar tvirtinti projekte nenurodytus technologinius įrenginius, kėlimo ir transportavimo priemonės, vamzdynus ir kitokius konstrukcijų stiprumui įtakos galinčius turėti daiktus. Papildomos statinių apkrovos, angų įrengimas leidžiami, tik jeigu tai yra nustatyta projektuose.

61. Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o pirmaisiais eksploatavimo metais – ne rečiau kaip kartą per mėnesį turi būti tikrinama, ar inžinerinių komunikacijų šuliniuose, uždaruose kanaluose (toliau – šuliniai), esančiuose degalinių, kuriuose įrengti SND ir SGD įrenginiai, teritorijose ir išilgai dujotiekio linijų 15 m atstumu abiejose pusėse nuo jų, nėra juose susikaupusių dujų (degalų garų). Be to, ar šuliniuose nėra dujų (degalų garų), privaloma tikrinti kiekvieną kartą prieš nusileidžiant į juos darbuotojams. Skystojo kuro degalinėse degalų garų koncentracija talpyklų techninės priežiūros šuliniuose turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per 2 metus. Duomenys apie atliktus patikrinimų rezultatus turi būti fiksuojami degalinės įrenginių priežiūros žurnale.

62. Siekiant išvengti dujų susikaupimo šulinyje ir palengvinti oro bandinių paėmimą žmonėms nesileidus į šulinį, jo dangtyje turi būti 20–30 mm skersmens anga.

63. Kad antžeminiai rezervuarai, talpyklos neįkaistų nuo saulės spindulių, jų išorinės sienos ir stogai turi būti nudažyti spalva, kurios bendrasis nuolatinis šilumos atspindėjimas būtų ne mažesnis kaip 70 %. Paviršių nudažymo spalvos ir dangos kokybės patikrinimai turi būti atliekami ne rečiau kaip kas treji metai (Taisyklių priedo 38 punktas).

VI. SKYSTOJO KURO DEGALINĖS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

I. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

64. Skystojo kuro degalinių talpyklos turi būti eksploatuojamos pagal Laikinasias pavojingų medžiagų stacionariųjų beslėgių talpyklų priežiūros taisykles (Taisyklių priedo 41 punktas).

65. Skystojo kuro degalinės įrenginiai, vamzdynai, uždaromieji įtaisai turi būti sandarūs. Talpyklos, siurbliai, vamzdynai, kontrolės matavimo priemonės, uždaromieji įtaisai, jungtys turi būti apžiūrimi periodiškai ne rečiau kaip kartą per mėnesį, o degalų nutekėjimas nedelsiant šalinamas. Informacija apie atliktus darbus chronologine tvarka turi būti fiksuojama degalinių įrenginių priežiūros žurnale.

66. Darbai, kurių metu naudojama atvira liepsna, degalinės teritorijoje (įskaitant apsaugos zoną) atliekami pagal degalinės eksploatuojančios įmonės įgalioto atstovo patvirtintą paskyrą-leidimą vadovaujantis Taisyklių priedo 14 punkte nurodyto teisės akto reikalavimais.

II. DEGALINĖS ĮRENGINIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

67. Talpyklų vidaus ir išorės apžiūra turi būti atliekama gamintojo nurodytais terminais, o jeigu gamintojas nenurodė talpyklos techninės būklės patikrinimo periodiškumo – ne rečiau kaip kartą per 60 mėn. atliekant talpyklos vidaus ir išorės apžiūrą. Talpyklos vidaus ir išorės apžiūra atliekama išpylus degalus iš talpyklos ir atliekant talpyklos apžiūrą tiek iš vidaus, tiek iš išorės. Atliekant talpyklos techninę priežiūrą, turi būti įvertinamas talpyklos, vamzdyno, liukų, sklendžių ir kitų su talpykla susijusių įrenginių sandarumas ir techninė būklė. Atliekant talpyklos vidaus ir išorės apžiūrą, būtina turėti ir naudoti asmenines apsaugines ir kitas priemones, reikalingas šiems darbams saugiai atlikti. Turi būti atliekama tik antžeminių degalų talpyklų išorės apžiūra.

68. Veikiančios talpyklos apžiūra atliekama gamintojo nurodytais terminais, o jeigu gamintojas nenurodė talpyklos techninės būklės patikrinimo periodiškumo – ne rečiau kaip kartą per 30 mėn. atliekant veikiančios talpyklos apžiūrą. Patikrinimo metu vizualiai patikrinamas talpyklos, vamzdyno, liukų, sklendžių ir kitų su talpykla susijusių įrenginių sandarumas ir techninė būklė, talpyklos apžiūros iš vidaus neatliekamos.

69. Degalų kolonėlių techninė būklė tikrinama ne rečiau kaip kartą per metus. Patikrinimo metu atliekama metrologinė patikra, pagal degalų kolonėlės gamintojo eksploatavimo instrukcijas įvertinama jos techninė būklė.

70. Kitų degalinės sistemų, tarp jų ir benzino garų grąžinimo į benzino išpildymo mobiliąją talpyklą, kai ta sistema privaloma pagal LAND 35-2000 (Taisyklių priedo 38 punktas), įrenginių, signalizacijos sistemų (dvisienių talpyklų tarpusienio sandarumo, techninės apsaugos, lietaus nuotekų valymo įrenginių ir kitų) būklė tikrinama pagal gamintojo nurodymus (eksploatavimo dokumentus), bet ne rečiau kaip kartą per 2 metus.

71. Degalinėje turi būti naudojamos degalų poveikiui atsparios žarnos. Degalams išpilti ir pripilti į talpyklas naudojamoje žarnoje įmontuoti metaliniai antgaliai tarpusavyje turi būti sujungti metaliniu laidininku. Pereinamoji varža tarp antgalio ir metalinio laidininko turi būti ne didesnė kaip 0,1 omo. Ši varža tikrinama pagal gamintojo eksploatavimo nurodymus, bet ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

72. Degalų garų koncentracija talpyklų aptarnavimo šuliniuose turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per 2 metus. Tuo atveju, kai degalinėje yra ir SND ir (ar) SGD įrenginiai, degalų garų (dujų) koncentracija tikrinama Taisyklių 61 punkto nustatyta tvarka.

IV. KILNOJAMOJO DEGALŲ PILSTYMO ĮRENGINIO TECHNINĖS PRIEŽIŪROS PAPILDOMI REIKALAVIMAI IR YPATUMAI

73. Kilnojamojo degalų pilstymo įrenginio (toliau – kilnojamas įrenginys) neleidžiama naudoti mažmeninei ar didmeninei prekybai degalais. Naudojant kilnojamąjį įrenginį degalai saugojami ir išpilstomi pagal Taisyklių priedo 11 punkte nurodyto teisės akto reikalavimus.

74. Kilnojamojo įrenginio negalima perkelti, jei jo talpykloje yra degalų.

75. Kilnojamasis įrenginys turi turėti degalų matavimo priemones (skystojo kuro išdavimo skaitiklis ir talpykla su gamintojo atitikties liudijimais ir sukalibruoti vieną kartą po instaliavimo).
76. Kilnojamojo įrenginio matavimo priemonė periodiškai netikrinama.
77. Kilnojamasis įrenginys turi būti apsaugotas, kad pašaliniai asmenys negalėtų juo naudotis.
78. Kilnojamasis įrenginys turi būti statomas ant horizontalios, nedegančių medžiagų aikštelės. Aikštelė turi būti mažiausia
30 cm didesnė už kilnojamojo įrenginio gabaritų.

V. DEGALINĖS TALPYKLŲ PILDYMAS

79. Degalinės talpyklos pildomos iš mobiliųjų talpyklų, naudojant mobiliosios talpyklos siurbį arba savitakos būdu.
80. Mobiliosios talpyklos pastatymo vieta turi būti parinkta taip, kad prireikus šią talpyklą galima būtų skubiai pašalinti iš degalinės teritorijos. Mobiliosios talpyklos pastatymo vieta turi būti pažymėta degalinės technologinėje schemoje.
81. Mobilieji talpyklai įžeminti turi būti naudojamas suprojektuotas ir pagal projektą įrengtas įžeminimo įrenginys. Draudžiama mobilieji talpyklai įžeminti naudoti degalinės talpyklas ir vamzdinius.
82. Degalų išpylimo metu kelių transporto priemonės vairuotojui draudžiama palikti be priežiūros mobiliąją talpyklą ir degalinės talpyklų įrenginius.
83. Degalų išpylimo iš mobiliosios talpyklos į talpyklas tvarka:
- 83.1. Išoriškai apžiūrėti mobiliąją talpyklą, patikrinti uždaramųjų, saugos įtaisų tvarkingumą.
- 83.2. Patikrinti degalų kiekį talpykloje ir suskaičiuoti, kokį degalų kiekį galima įpilti į kiekvieną degalinės talpyklą.
- 83.3. Pastatyti mobiliąją talpyklą į išpylimo aikštelę, išjungti kelių transporto priemonės variklį, įžeminti mobiliąją talpyklą.
- 83.4. Patikrinti, ar įpylimo vamzdynuose pažymėtos degalų rūšys, paruoštos naudoti pirminės gaisro gesinimo priemonės, absorbentai.
- 83.5. Benzinas į talpyklas turi būti pilamas tik iš tokių mobiliųjų talpyklų, kuriose efektyviai veikia benzino garų grąžinimo į mobiliąją talpyklą sistema, kai tokia sistema privaloma pagal LAND 35-2000 (Taisyklių priedo 38 punktas).
- 83.6. Prijungti mobiliosios talpyklos garų grąžinimo žarną prie tam skirtos talpyklos vamzdžio antgalio.
- 83.7. Prijungti mobiliosios talpyklos degalų išpylimo žarną (arba žarnas, jei degalams įpilti naudojami du įpylimo vamzdžiai) prie atitinkamos rūšies degalų talpyklos įpylimo vamzdžio antgalio.
- 83.8. Visos mobiliosios talpyklos ir degalinės įrenginių jungtys turi būti hermetiškos.
- 83.9. Prijungti mobiliosios talpyklos elektroninę siurblio sustabdymo sistemą prie talpyklų perpildymo apsaugos sistemos (jei tokia yra įrengta degalinėje).
- 83.10. Tuo atveju, kada degalams pripilti naudojamas mobiliosios talpyklos siurblys, prieš pradėdant išpilti degalus įjungti kelių transporto priemonės variklį.
- 83.11. Išpilti degalus iš mobiliosios talpyklos į talpyklas, vadovaujantis mobiliosios talpyklos eksploatavimo instrukcijomis.
84. Pripildžius degalinės talpyklas:
- 84.1. degalų likučiai iš žarnų supilami į degalinės talpyklas, kaip nustatyta mobiliosios talpyklos techniniuose dokumentuose. Degalų likučių žarnose gali būti palikta tik tuo atveju, kai tai yra nustatyta jų mobiliosios talpyklos gamintojų techniniuose dokumentuose;
- 84.2. atjungiamos pildymo ir garų grąžinimo žarnos, talpyklų ir mobiliosios talpyklos pildymo atvamzdžiai uždaromi aklėmis, atjungiamas mobiliosios talpyklos įžeminimas;
- 84.3. mobilioji talpykla turi išvažiuoti iš degalinės teritorijos.

85. Išpilti degalus iš mobiliosios talpyklos į degalinės talpyklas draudžiama:

85.1. esant netvarkingiems, nehermetiškiems degalų išpylimo ir pildymo įrenginiams, uždaramiesiems įtaisams, saugos įtaisams, mobiliajai talpyklai, žarnoms, įžeminimo įtaisams, pirminėms gaisro gesinimo priemonėms, absorbentams ar jų nesant;

85.2. neveikiant arba neefektyviai veikiant benzino garų grąžinimo į mobiliąją talpyklą sistemai, kai ta sistema privaloma pagal LAND 35-2000 (Taisyklių priedo 38 punktas);

85.3. esant perkūnijai;

85.4. esant degalų nuotėkiui;

85.5. atviru būdu;

85.6. kai neatlikta talpyklos techninės būklės patikra arba yra pasibaigęs talpyklos techninės būklės patikros galiojimo laikas;

85.7. kai degalinės teritorijos potencialiai sprogiose zonose yra pašaliniai asmenys ir (ar) kelių transporto priemonės.

86. Degalų išpylimas laikomas baigtu, kai iš degalinės teritorijos išvažiuoja mobilioji talpykla.

87. Pildymo metu pastebėjus degalų nutekėjimą iš mobiliosios talpyklos, kilus gaisrui, avarijai ar pavojui jiems kilti, pildymo darbai turi būti nutraukti ir atliekami eksploatavimo instrukcijose ar avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planuose nurodyti veiksmai. Pildymą galima atnaujinti tik pašalinus gedimus.

VI. KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ KURO BAKŲ PILDYMAS

88. Kelių transporto priemonės degalinėje leidžiama pildyti tik iš sumontuotų stacionariųjų talpyklų per degalų kolonėles.

89. Pildant kelių transporto priemonių degalų bakus turi būti laikomasi šių reikalavimų:

89.1. Prieš įvažiuojant į degalinės teritoriją keleivius vežančiai kelių transporto priemonei (autobusui), keleiviai turi būti išlaipinami už degalinės teritorijos ribų ar degalinės teritorijoje specialiai įrengtoje keleivių išlaipinimo aikštelėje.

89.2. Kelių transporto priemonės variklį galima užvesti tik atjungus degalų kolonėlės žarną. Motociklo vairuotojai turi išjungti variklį prieš privažiudami prie degalų įpylimo vietos.

89.3. Tamsiuoju paros metu kelių transporto priemonių degalų bakų pildymo vieta turi būti tinkamai apšviesta, naudojant saugią sprogimui apšvietimo įrangą pagal Taisyklių priedo 19 punkte nurodyto teisės akto reikalavimus.

90. Pilant degalus draudžiama:

90.1. naudoti (eksploatuoti) techniškai netvarkingą degalinės įrangą;

90.2. pilti degalus į plastikinius bakus ar kitą plastikinę tarą, kuri nėra pritaikyta degalams laikyti ir gali kaupti elektrostatinį krūvį;

90.3. pilti degalus pastebėjus degalų nuotėkį. Esant degalų nuotėkiui būtina nedelsiant nutraukti degalų pylimą, o kelių transporto priemonę, neužvedus variklio, nejungiant žibintų ir kitų jos elektros įrenginių, nustumti į saugią vietą.

91. Saugaus degalų bakų pildymo priemonės:

91.1. Degalų kolonėlės įranga turi užtikrinti efektyvų benzino garų, išsiskiriančių pilant benziną į kelių transporto priemonių degalų bakus, grąžinimą pagal LAND 35-2000 nustatytus reikalavimus (Taisyklių priedo 38 punktas).

91.2. Degalų kolonėlių pistoletai turi būti su įranga, apsaugančia nuo degalų bako perpilimo.

91.3. Degalų kolonėlėse turi būti apsauginis vožtuvas nuo kuro išsiliejimo nutraukus kuro išpylimo žarną.

91.4. Degalų kolonėlėje turi būti avarinės degalų pylimo sustabdymo priemonės, jei tai nurodyta degalų kolonėlės konstrukcijoje.

92. Degalinėje, kurioje nėra nuolat dirbančio degalinės (budinčio) personalo, kelių transporto priemonės kuro bakus pildyti degalais leidžiama pačiam šios transporto priemonės vairuotojui, jeigu:

92.1. prie degalų kolonėlės yra iškabinta instrukcija, kurioje trumpai ir aiškiai apibrėžtos degalų pylimo į kelių transporto priemonės kuro baką procedūros (vairuotojo veiksmai pylimo metu ir esant ypatingiems atvejams). Šios procedūros papildomai gali būti parodytos ir grafiniu būdu;

92.2. paskelbtas degalinės prižiūrėtojo (kvalifikuoto asmens) kontaktinis telefono numeris ar nurodytos kitos ryšio priemonės, kuriomis degalinės darbo laiku suteikiama operatyvi ir kvalifikuota pagalba;

92.3. degalinės įrenginių darbas nuolat prižiūrimas (stebimas) degalinės prižiūrėtojo (kvalifikuoto asmens).

VII. DEGALINĖS SND ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

I. DEGALINĖS SND ĮRENGINIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

93. Degalinės SND įrenginių techninę priežiūrą sudaro nuolatinė ir periodinė technologinių įrenginių priežiūra (techninis patikrinimas) darbo metu ir šių įrenginių techninės būklės tikrinimas.

94. Nuolatinę veikiančių technologinių įrenginių priežiūrą atlieka degalinę eksploatuojančios įmonės kvalifikuoti darbuotojai (personalas) kiekvienos pamainos metu, vadovaudamiesi įrenginių eksploatavimo instrukcijomis.

95. Prieš darbų pradžią ir kiekvienos pamainos darbo metu turi būti apžiūrima ir patikrinama technologinių įrenginių, rezervuarų, antžeminių vamzdžių ir jų atramų, uždaramųjų ir saugos įtaisų, srieginių, flanšinių ir riebokšlinių jungčių būklė, sandarumas, patikrinamas SND lygis rezervuaruose. Jungčių sandarumas tikrinamas, esant darbiniam slėgiui, naudojant muilo emulsiją arba dujų nuotėkiui nustatyti skirtais prietaisais. Nustatytas dujų nutekėjimas turi būti šalinamas, o gedimai likviduojami.

96. Apie atliktus degalinės technologinių įrenginių priežiūros, taisymo, remonto darbus turi būti pažymima degalinės įrenginių priežiūros žurnale. Apie degalinės technologinių įrenginių kapitalinį remontą turi būti pažymėta degalinės techniniame pase (techninės dokumentacijos byloje).

97. Degalinės SND įrenginių techninis patikrinimas turi būti atliekamas tokiu periodiškumu:

97.1. vieną kartą per mėnesį:

97.1.1. patikrinamas antžeminių dujotiekių sandarumas (apžiūrint);

97.1.2. patikrinamas saugos įtaisų veikimas, uždaramųjų įtaisų, jungčių sandarumas ir tvarkingumas;

97.1.3. išoriškai apžiūrimi rezervuarai;

97.1.4. patikrinama antžeminių rezervuarų, dujotiekių antikorozinės dangos būklė;

97.1.5. patikrinamas filtrų užterštumas, jei reikia, jie išvalomi;

97.1.6. prapučiami manometrų, slėgio reguliatorių, saugos įtaisų ir kt. impulsiniai vamzdeliai;

97.1.7. patikrinama slėgio reguliatorių, saugos įtaisų techninė būklė, suderinami jų veikimo parametrai;

97.2. vieną kartą per šešis mėnesius:

97.2.1. atliekami Taisyklių 97.1 punkte nurodyti darbai;

97.2.2. išbandomos dujų pripildymo ir išpylimo žarnos, išmatuojama žarnų viduje esančio laidininko varža;

97.2.3. patikrinami ir sureguliuojami apsauginiai vožtuvai;

97.3. vieną kartą per metus:

97.3.1. atliekami Taisyklių 97.1 ir 97.2 punktuose nurodyti darbai;

97.3.2. patikrinami balionų pripildymo įrenginiai;

97.3.3. gamintojo nustatyta tvarka patikrinamas reguliatorių ir saugos vožtuvų veikimas, atliekamas jų reguliavimas;

97.3.4. pateamos įrenginių, įtaisų besitrinančios dalys, sutvarkomi riebokšliai;

97.3.5. patikrinamas neardomųjų konstrukcijų mazgų tvirtinimas;

97.3.6. išmatuojamos kabelių bei laidų izoliacijos ir įžeminimo kontūrų varžos;

97.3.7. patikrinama antžeminių dujotiekių antikorozinės dangos ir tvirtinimų būklė, ar tvarkingi ir sandarūs uždaramieji įtaisai ir jungtys, ar dujotiekiui negresia mechaniniai pažeidimai;

97.3.8. atliekami kiti dujų įrenginių taisymo bei gedimų šalinimo darbai, vadovaujantis pavojingų darbų su dujomis reikalavimais (Taisyklių priedo 25 punktas).

98. Trūkumai ir gedimai, nustatyti eksploatuojant degalinę, turi būti šalinami (taisomi) atliekant techninę priežiūrą. Trūkumai ir gedimai, kurių negalima pašalinti techninės priežiūros metu, turi būti įrašomi į remonto darbų programą (planą).

II. SND REZERVUARŲ PILDYMAS

99. Degalinės rezervuarai pildomi iš SND mobiliųjų talpyklų (dujovežių), naudojant mobiliosios talpyklos arba degalinės siurblių, kompresorių.

100. Mobiliosios talpyklos pastatymo vieta SND išpilti (išpylimo aikštelė) į rezervuarus turi būti pažymėta degalinės technologinėje schemeje. Mobiliosios talpyklos pastatymo vieta turi būti parinkta taip, kad prireikus mobiliąją talpyklą galima būtų skubiai pašalinti iš degalinės teritorijos.

101. Mobilijai talpyklai įžeminti turi būti naudojamas suprojektuotas ir pagal projektą įrengtas įžeminimo kontūras.

102. Rezervuarų SND pildymo vieta (potencialiai sprogi zona) turi būti aptverta laikinomis tvorelėmis arba specialiomis juostomis su užrašu „dujos“, degalinės eksploatavimo instrukcijoje ir technologinėje schemeje nustatytoje vietoje iškabinti saugos ženklai bei užrašai pagal teisės aktų (Taisyklių priedo 15 ir 16 punktai) reikalavimus, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį.

103. SND iš mobiliosios talpyklos į rezervuarus išpilamos vadovaujantis šių darbų technologine instrukcija ir teisės akto (Taisyklių priedo 25 punktas) nustatytais reikalavimais tokia tvarka:

103.1. Mobilioji talpykla pastatoma į išpylimo aikštelę, išjungiamas kelių transporto priemonės variklis, ratai užblokuojami ratų atsparomis, kad mobilioji talpykla negalėtų atsitiktinai pajudėti, ir mobilioji talpykla įžeminama.

103.2. Išoriškai apžiūrimi SND rezervuarai ir mobilioji talpykla ir patikrinama, ar tvarkingi SND išpylimo ir pildymo įrenginiai, uždaramieji įtaisai, saugos įtaisai, mobilioji talpykla, žarnos, įžeminimai, ar parengtos naudoti pirminės gaisro gesinimo priemonės.

103.3. Patikrinamas liekamasis SND slėgis rezervuaruose. Jei liekamasis slėgis mažesnis kaip 0,5 bar ar už nurodytą rezervuaro techniniuose dokumentuose, į tokį rezervuarą pilti SND draudžiama. Jis turi būti atjungtas nuo kitų rezervuarų ir planine tvarka turi būti atliktas kontrolinis jo sandarumo bandymas vadovaujantis teisės akto (Taisyklių priedo 25 punktas) reikalavimais.

103.4. Patikrinamas SND kiekis rezervuaruose ir apskaičiuojama, kokį SND kiekį galima įpilti į kiekvieną rezervuarą.

103.5. Iškabunami įspėjamieji ženklai Taisyklių 102 punkte nurodyta tvarka.

103.6. Prie mobiliosios talpyklos ir rezervuaro prijungiamos gumuoto audinio žarnos.

103.7. Lėtai atidaromi rezervuaro ir mobiliosios talpyklos pildymo atvamzdžių uždaramieji įtaisai ir SND iš mobiliosios talpyklos išpilamos į rezervuarus. Tuo atveju, kada SND pripilti naudojamas mobiliosios talpyklos siurblys, prieš pradėdant išpilti SND įjungiamas kelių transporto priemonės variklis.

104. Pripildžius SND rezervuarus:

104.1. uždarami rezervuaro ir mobiliosios talpyklos pildymo atvamzdžių uždaramieji įtaisai;

104.2. SND likučiai iš žarnų išpilami į SND rezervuarus ar saugiai išleidžiami į atmosferą, kaip nustatyta mobiliosios talpyklos arba degalinės techniniuose dokumentuose ir technologinėse

instrukcijose. SND likučiai žarnose gali būti palikti tik tuo atveju, kai tai yra nustatyta jų gamintojų techniniuose dokumentuose;

104.3. atjungiamos pildymo žarnos, rezervuaro ir mobiliosios talpyklos pildymo atvamzdžiai uždaromi aklėmis, atjungiamas mobiliosios talpyklos įžeminimas;

104.4. vadovaujantis degalinės SND įrenginių instrukcijos nustatyta tvarka patikrinamas šių įrenginių sandarumas;

104.5. mobilioji talpykla turi išvažiuoti iš degalinės teritorijos.

105. Draudžiama:

105.1. mobilijai talpyklai įžeminti naudoti degalinės SND rezervuarus, dujotiekius ir kitos paskirties vamzdžius;

105.2. SND išpylimo metu išpilantiems degalinės kvalifikuotiems darbuotojams ir mobiliosios talpyklos vairuotojui palikti be priežiūros mobiliąją talpyklą ir degalinės rezervuarų įrenginius;

105.3. pildymo metu degalinės teritorijos potencialiai sprogios aplinkos zonose būti pašalinami asmenims, kelių transporto priemonėms;

105.4. išpilti SND iš mobiliosios talpyklos į degalinės rezervuarus;

105.5. esant netvarkingiems SND išpylimo ir pildymo įrenginiams, uždaromiesiems įtaisams, saugos įtaisams, mobilijai talpyklai, gumuoto audinio žarnoms, įžeminimo įtaisams, pirminėms gaisro gesinimo priemonėms ar jų nesant;

105.6. perkūnijos metu;

105.7. esant SND nuotėkiui;

105.8. jeigu yra pasibaigęs rezervuaro techninės būklės patikros galiojimo laikas, nėra lentelės su rezervuaro identifikacijos kodu, didžiausiu leidžiamu slėgiu, kitų patikrinimų datomis ir įgaliotos įstaigos nustatytos formos ženklu;

105.9. pildyti daugiau kaip 85 % SND rezervuarų tūrio, jei kitaip nenustatyta techniniuose dokumentuose. Perpildžius daugiau kaip 85 % rezervuaro tūrio ar daugiau, nei nurodyta techniniuose dokumentuose, SND perteklius turi būti atsiurbiamas į mobiliąją talpyklą darbų technologijos ir eksploatavimo instrukcijoje nurodytu būdu;

105.10. vienu metu pilti SND iš mobiliosios talpyklos į degalinės rezervuarus ir pildyti kelių transporto priemonių balionus. SND išpylimas laikomas baigtu, kai iš degalinės teritorijos išvažiuoja mobilioji talpykla.

106. Pildymo metu pastebėjus SND nutekėjimą iš mobiliosios talpyklos, kilus gaisrui, avarijai ar pavojui jiems kilti, pildymo darbai turi būti nutraukti ir atliekami eksploatavimo instrukcijose ar avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planuose nurodyti veiksmai. Pildymą galima atnaujinti tik pašalinus gedimus.

III. KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ SND BALIONŲ PILDYMAS

107. Degalinėse SND leidžiama pildyti kelių transporto priemonių SND balionus ar jų ryšulius, turinčius maksimalaus pildymo lygio ribotuvus. Įšmontuojamus kelių transporto priemonių dujų balionus leidžiama pildyti tik tuo atveju, kai degalinėje yra įrengta tam tikslui pritaikyta SND pildymo įranga.

108. Kelių transporto priemonių užpildymas degalinėse turi būti atliekamas tik degalinės projekte numatyta užpildymo įranga (degalų kolonėlės, užpildymo mazgai).

109. Kelių transporto priemonių dujų balionus SND užpildo degalinės operatorius, vadovaudamasis užpildymo darbų technologine instrukcija, parengta vadovaujantis Taisyklių 11 punkte nustatytais reikalavimais. Šios transporto priemonės vairuotojas turi teisę pagal Taisyklių 115 punkte nurodytas instrukcijas nustatytas procedūras ir sąlygas užpildyti SND dujų balionus.

110. Tamsiuoju paros metu kelių transporto priemonių pildymo vieta turi būti tinkamai apšviesta. Apšvietimo įranga turi būti konkrečią potencialiai sprogios aplinkos zoną atitinkančios kategorijos, kaip nustatyta Taisyklių priedo 19 ir 22 punktuose nurodytuose teisės aktuose.

111. Prie degalų kolonėlės kelių transporto priemonės vairuotojas gali privažiuoti tik išlaipinęs keleivius (jeigu jų yra) ir leidus degalinės operatoriumi.

112. Pradėti užpildyti kelių transporto priemonės dujų balioną galima tik tada, kai vairuotojas išjungia kelių transporto priemonės variklį, garso aparatūrą, įjungia rankinį stabdį, išima raktą iš uždegimo spynelės ir išlipa iš kelių transporto priemonės.

113. Užpildytos kelių transporto priemonės variklį galima užvesti tik atjungus degalų kolonėlės pildymo žarną ir uždarius aklėmis kelių transporto priemonės baliono pildymo antgalius.

114. Draudžiama:

114.1. palikti užpildomą kelių transporto priemonę be nuolatinės vizualinės priežiūros;

114.2. reguliuoti, taisyti ar remontuoti kelių transporto priemonės SND įrangą ar pačią kelių transporto priemonę degalinės teritorijoje;

114.3. pildyti kelių transporto priemonės SND balioną:

114.3.1. SND dujas išpilant iš mobiliosios talpyklos į degalinės rezervuarus;

114.3.2. perkūnijos metu ir esant atmosferinių iškrovų atsiradimo pavojui;

114.3.3. esant neišjungtam kelių transporto priemonės varikliui bei elektros prietaisams;

114.3.4. jei pasibaigęs SND baliono techninės būklės patikrinimo terminas;

114.3.5. esant techniškai netvarkingai degalinės SND užpildymo įrangai;

114.3.6. jei iš kelių transporto priemonės neišlaipinti keleiviai;

114.4. pripildyti daugiau kaip 80 % SND kelių transporto priemonių balionų tūrio, jei techniniuose dokumentuose nenurodyta kitaip;

114.5. naudoti degalų kolonėlės konstrukcijoje nenurodytą įrangą (pildymo antgalius, žarnas ir kitus elementus).

115. Kelių transporto priemonės balionus ar jų ryšulius pildyti SND leidžiama pačiam šios transporto priemonės vairuotojui, jeigu:

115.1. prie degalų kolonėlės yra iškabinta instrukcija, kurioje trumpai ir aiškiai apibrėžtos SND pylimo į kelių transporto priemonės balioną procedūros ir saugumo reikalavimai (vairuotojo veiksmai pylimo metu). Šios procedūros papildomai gali būti parodytos ir grafiniu būdu;

115.2. degalinės darbo laiku nuolat budi kvalifikuotas darbuotojas, kuris prireikus privalo suteikti pagalbą vairuotojui.

VIII. DEGALINĖS SGD ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

I. SGD ĮRENGINIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

116. Dėl saugaus ir tinkamo degalinės SGD įrenginių eksploatavimo degalinę eksploatuojanti įmonė privalo:

116.1. įrenginį eksploatuoti tik nustatytu laiku atlikus jo slėginių indų ir vamzdynų techninės būklės patikrinimus;

116.2. užtikrinti ir kontroliuoti, kad atliekamų įrenginio planinių patikrinimų rezultatai būtų degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo nustatyta tvarka ir laiku įforminti;

116.3. užtikrinti degalinės įrenginių priežiūros žurnalo, kuriame degalinę eksploatuojančios įmonės atsakingas darbuotojas privalo fiksuoti visus įrenginio gedimus, korpuso pažeidimus, atliktą remontą, ilgalaikes prastovas ir kitą informaciją, pildymą;

116.4. nedelsdama pašalinti trūkumus, užtikrindama darbuotojų saugą, ir, jei būtina, sustabdyti arba nutraukti įrenginio eksploatavimą, jeigu nustatoma, kad kvalifikuoti darbuotojai nesilaiko arba netinkamai laikosi gamintojo instrukcijų reikalavimų, nesilaiko šių Taisyklių ir kitų teisės aktų nuostatų, arba nustatoma, kad yra pažeidimų, gedimų ar kitų veiksnių, dėl kurių gali įvykti avarija arba nelaimingas atsitikimas.

117. Degalinės SGD įrenginio eksploatavimas turi būti sustabdytas vadovaujantis šių įrenginių eksploatavimo instrukcijos nustatyta tvarka, jeigu:

117.1. nustatytu laiku neatliktas slėginių įrenginių ar dujų pildymo įrangos techninės būklės patikrinimas;

117.2. nustatytas dujų nutekėjimas iš vamzdynų ar slėginių indų;

117.3. nustatytas kompresoriaus gedimas, kuriam esant gamintojas draudžia jį eksploatuoti;

117.4. pastebėta padidėjusi vamzdynų vibracija;

117.5. neveikia slėgio matavimo prietaisai.

118. Tikrinti avarinio vėdinimo, uždujinimo, avarinio įrenginių išjungimo sistemas leidžiama specialiai apmokytam personalui. Avarinio vėdinimo, uždujinimo, avarinio įrenginių išjungimo sistemų patikrinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius.

119. Avarinio vėdinimo sistema turi įsijungti dujų koncentracijai patalpose pasiekus 10 % žemutinės dujų sprogimo ribos.

120. Naudojant dujų analizatorių dujų kompresorių ir kitose gamybinėse patalpose kartą per parą turi būti tikrinamas oro užterštumas gamtinėmis dujomis. Matavimo rezultatai turi būti registruojami degalinės įrenginių priežiūros žurnale. Šio punkto reikalavimai netaikomi, kai minėtose patalpose yra įrengti automatiniai dujų analizatoriai.

121. Draudžiama eksploatuoti degalines, kai:

121.1. degalinės patalpų ore dujų koncentracija yra didesnė kaip 20 % žemutinės sprogimo ribos;

121.2. neveikia automatiniai dujų signalizatoriai;

121.3. nėra nustatytų pirminių gaisro gesinimo priemonių;

121.4. netvarkinga arba atjungta automatinė blokavimo sistema;

121.5. įrenginių, kompresorių, siurblių ir kt. vibracija didesnė, negu nurodyta gamintojo;

121.6. atvejais, kuriuos yra nurodęs įrenginių gamintojas.

122. Kelių transporto priemonių balionams užpildyti turi būti naudojamos atitinkamam slėgiui su antgaliais pagamintos ir sertifikuotos lanksčios žarnos. Jos negali būti naudojamos kaip stacionarūs vamzdynai.

123. Išsijungus degalinės dujų įrenginiui, vamzdynų, kontrolės ir matavimo prietaisams bei automatikos priemonėms, draudžiama įrenginius įjungti ir eksploatuoti neišsiaiškinus ir nepašalinus sutrikimo priežasčių. Pašalinus sutrikimų priežastis, įrenginiai gali būti įjungti ir eksploatuojami tik degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo leidimu.

124. Judamosios ir sukamosios degalinės dujų įrenginių dalys turi būti patikimai apsaugotos.

125. Apžiūrėjimo ir remonto laikotarpiui laikinai leidžiama išardyti judamųjų ir sukamųjų dalių bei stipriai kaistančių įrenginių paviršių aptvarus. Aptvarus leidžiama ardyti neveikiant įrenginiams bei užtikrinant, kad jie nebus atsiktikintai įjungti. Draudžiama šiuos įrenginius įjungti, kai aptvarai išardyti.

126. Veikiant įrangai, vamzdynams, draudžiama atsistoti ant aikštelių barjerų, movų ir guolių dangčių, taip pat ant konstrukcijų, kurios nėra skirtos vaikščioti.

127. Karšti įrenginių ir vamzdynų paviršiai turi būti izoliuoti šilumine izoliacija arba apsaugoti nuo prisilietimo, kai karšto paviršiaus temperatūra patalpos viduje viršija 45 °C, o už patalpos ribų viršija 60 °C. Šiluminę izoliaciją reikia periodiškai tikrinti ir palaikyti tvarkingos būklės. Karšti paviršiai tose vietose, kur avarijų atveju gali patekti tepalų arba dujų kondensato, turi būti su apsauginiais gaubtais.

128. Dujų vamzdynuose montuojamos nuolatinės ir laikinosios aklės turi būti plieninės. Privirinamoji aklė turi būti sferinės formos, jos storis nustatomas pagal skaičiavimus. Visos aklės turi būti suprojektuotos ir pagamintos pagal teisės akto (Taisyklių priedo 27 punktas) nustatytus reikalavimus.

129. Tarp vamzdynų flanšų montuojamos aklės turi būti su auselėmis, išsikišančiomis už flanšų ribų, ir tarpikliais, kurių medžiaga atitinka eksploatavimo sąlygas ir transportuojamos terpės parametrus. Ant aklės atsikišimo turi būti iškaltas jos inventorinis numeris, skersmuo, storis, darbinis slėgis, plieno markė.

129¹. SGD degalinėse nuo 2017 m. lapkričio 18 d. įrengtos ar atnaujintos SGD jungtys bei talpyklos turi atitikti JT EEK taisyklę Nr. 110 (kurioje daroma nuoroda į ISO 14469 I ir II dalis).

130. Dujų nuotėkis iš dujų įrenginių, vamzdynų, uždaramųjų įtaisų, kitų jungčių turi būti aptinkamas naudojant muilo skiedinį, specialius prietaisus arba kitais būdais, nenaudojant atviros ugnies.

131. Degalinėje naudojamų dujų žarnų bandymo periodiškumą nustato gamintojas. Kai gamintojas nėra nustatęs žarnų bandymo periodiškumo, žarnos turi būti bandomos ne rečiau kaip kartą kas pusę metų. Žarnos turi būti bandomos hidrauliniu būdu, 1,25 karto didesniu slėgiu už darbinį, jei kitaip nėra nustatyta jų techniniuose dokumentuose. Po bandymo turi būti patikrinta, ar nenutrūkęs žarnos viduje sumontuotas laidininkas.

II. DEGALINĖS SGD VAMZDYNŲ IR JŲ ĮTAISŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

132. Suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų (už kompresoriaus) ir jų įtaisų techninė priežiūra atliekama vadovaujantis Taisyklių 133–146 punktuose nustatytais reikalavimais. Kiti degalinės dujotiekiai turi būti eksploatuojami vadovaujantis Taisyklių priedo 24 punkte nurodytu teisės aktu.

133. Techninės priežiūros darbai turi būti atliekami pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintus grafikus.

134. Degalinės suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų techninę priežiūrą sudaro:

134.1. išorinė apžiūra;

134.2. periodiniai bandymai ir matavimai.

135. Atliekant suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų ir jų įtaisų išorinę apžiūrą turi būti apžiūrimi suslėgtų gamtinių dujų vamzdynai ir jų sudėtinės dalys, virintinės siūlės, riebokšliniai sandarinimai, flanšinės ir srieginės jungtys, dujotiekių tvirtinimas, atramos, antikorozinė danga, drenažo įtaisai.

136. Išorinė suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų ir jų įtaisų apžiūra turi būti atliekama ne rečiau kaip kartą per parą. Ne rečiau kaip kartą per mėnesį naudojant muilo skiedinį arba tam skirtus prietaisus turi būti patikrintas suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų jungčių ir riebokšlinių sandarinimų sandarumas.

137. Antžeminių suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų išorinė apžiūra atliekama nenuėmus jų šiluminės izoliacijos. Tikrinant antžeminių suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų paviršiaus būklę, jungčių sandarumą, šiluminė izoliacija turi būti iš dalies arba visiškai nuimama. Šiluminė izoliacija gali būti nuimama degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo nurodymu.

138. Vibracijos veikiami dujotiekiai, taip pat ir suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų atramos, estakados, tvirtinimo įtaisai turi būti apžiūrimi kasdien.

139. Degalinės įrenginių priežiūros žurnale turi būti daromi įrašai apie atliktas išorines apžiūras ir jų rezultatus. Jei apžiūrų metu nustatoma defektų, kurie gali sukelti avarijų ar sutrikimų, būtina nedelsiant nutraukti dujų tiekimą į tokius įrenginius ir imtis avarijų ir sutrikimų degalinėse lokalizavimo planuose ir eksploatavimo instrukcijose nurodytų priemonių.

140. Kas penkeri metai turi būti atliekami suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų sandarumo bandymai ir vamzdžių alkūnių sienelių storio matavimai neardomosios kontrolės metodais. Bandymų ir matavimų rezultatai turi būti įforminami aktu. Sandarumo bandymai atliekami vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis ir projektine dokumentacija. Išmatuotas sienelių storis neturi būti mažesnis nei nurodytas gamintojo ar projektinėje dokumentacijoje.

141. Suslėgtų gamtinių dujų vamzdynų bandymai ir remontas atliekami aklėmis jį atjungus nuo veikiančių dujotiekių ir prapūtus oru arba inertinėmis dujomis. Prapūtimas laikomas baigtu, kai dviejuose iš eilės prapūtimo dujų bandiniuose gamtinių dujų koncentracija neviršija 1 % tūrio.

142. Draudžiama remontuoti suslėgtų gamtinių dujų vamzdynus, veržti srieginius ar flanšinių jungčių varžtus, jei dujotiekyje yra dujų slėgis. Dujų slėgis turi būti didinamas ir mažinamas palaipsniui, kaip nurodyta jų eksploatavimo instrukcijoje.

143. Dujotiekio uždarymo įtaisai turi būti bandomi ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius. Bandymo metu turi būti patikrinama, ar užsidaro uždarymo įtaisas, ar jis sandarus.

144. Uždaromieji įtaisai turi užsidaryti ir atsidaryti nenaudojant papildomų įrankių ir įtaisų.

145. Uždaromųjų įtaisų, reguliatorių, apsauginių vožtuvų, atbulinių vožtuvų ir kitų įtaisų techninė priežiūra atliekama, kaip nurodyta gamintojo techninėje dokumentacijoje. Apsauginių vožtuvų veikimo ribos nustatomos vadovaujantis degalinės projektine, degalinės įrenginių paleidimo derinimo dokumentacija ir reguliuojamos ne rečiau kaip kas šeši mėnesiai. Remonto ar bandymo rezultatai turi būti įforminami aktu.

146. Dujotiekyje susidarę ledo ir hidratiniai kamščiai šalinami šildant dujotiekį garais arba karštu vandeniu. Šalinant kamščius, dujotiekyje dujų slėgis turi būti sumažintas iki atmosferinio.

III. KOMPRESORIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

147. Kompresorių apsaugos sistemas ir atskirus jų parametrus nustato kompresorių gamintojai. Draudžiama atjungti ar keisti atskirų apsaugos sistemų parametrus be gamintojo, jo įgalioto atstovo ar projektuotojo sutikimo.

148. Kompresoriaus techninė priežiūra turi būti atliekama pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintą grafiką, vadovaujantis kompresorių eksploatavimo instrukcijomis. Grafikas ir eksploatavimo instrukcijos sudaromos vadovaujantis gamyklos pateiktomis rekomendacijomis.

149. Degalinėje turi būti tokia dujų kompresorių dokumentacija:

149.1. kompresoriaus įrenginio pasas (techninės dokumentacijos byla);

149.2. kompresoriaus techninis aprašymas, eksploatavimo instrukcijos, atsarginių dalių sąrašas;

149.3. kompresoriaus ir jo greitai besidėvinčių dalių leistinos susidėvėjimo normos;

149.4. kompresoriaus įrenginio aprišimo vamzdynų schema, kurioje nurodyta vamzdynų paskirtis, skersmenys, terpės tekėjimo kryptis, uždarymo, saugos, valdymo įtaisų, matavimo, kontrolės prietaisų vietos ir kita eksploatavimui būtina informacija;

149.5. kompresoriaus ir jo sudėtinių dalių bandymo aktai;

149.6. kompresoriaus pagrindinių ir greitai besidėvinčių dalių, kurias eksploatuojant neardomosios kontrolės metodais būtina periodiškai atlikti jų matavimus, bendro vaizdo brėžiniai;

149.7. kompresorių tepalo sertifikatai;

149.8. kompresorių veikimo laiko apskaitos žurnalas (jei tvarkyti laiko apskaitą numatė gamintojas);

149.9. kompresorių planinių remonto darbų grafikas (taip pat ir daugiamečiai).

150. Kompresorių paleidimas, stabdymas ir kiti darbai turi būti atliekami vadovaujantis sudarytomis eksploatavimo instrukcijomis.

151. Draudžiama paleisti kompresorių neveikiant saugos automatikai, blokuotėms ar signalizacijai.

152. Draudžiama atidaryti veikiančio kompresoriaus liukus, nuimti apsauginius gaubtus, atlikti remonto, taisymo darbus, jei tai nenustatyta jo eksploatavimo instrukcijoje.

153. Draudžiama atlikti veikiančio kompresoriaus judamųjų dalių valymą.

154. Kompresorius turi būti sustabdytas nelaukiant, kol suveiks automatinės apsaugos, kai:

154.1. dujų slėgis kompresoriaus įsiurbimo ar slėginėje pusėje viršija nustatytas ribas;

154.2. kompresoriaus tepimo sistemoje slėgis nukrinta žemiau leistinos ribos;

154.3. prieš kompresorių dujų slėgis yra mažesnis, nei nustatyta kompresoriaus gamintojo;

154.4. jei yra kompresoriaus šaldymo sistemos sutrikimų;

154.5. kompresoriuje girdimas šalutinis triukšmas;

154.6. išeinančių dujų temperatūra yra aukštesnė nei leistina;

154.7. neveikia kompresoriaus kontrolės ir matavimo prietaisai, automatinės apsaugos;

154.8. jaučiamas degėsių kvapas;

154.9. padidėjo kompresoriaus ar jo sudėtinių dalių vibracija;

154.10. kompresoriaus pamatuose atsirado įtrūkių;

154.11. kompresoriaus patalpoje dingo apšvietimas;

154.12. kilo gaisras;

154.13. kompresoriaus dujų įranga tapo nesandari.

155. Eksploatacijos metu nustatyti kompresoriaus defektai turi būti šalinami artimiausio remonto metu. Jei esant nustatytų kompresoriaus defektų tolesnis jo veikimas gali sukelti avariją, sutrikimą, yra nesaugus, kompresorius turi būti stabdomas neplaniniam remontui.

156. Prieš ardant kompresorių, turi būti imtasi būtinų priemonių, kad jis būtų atjungtas nuo bendros degalinės technologinės schemos, išjungtas energijos tiekimas ir jo negalima būtų atsitiktinai paleisti.

157. Atlikus kompresoriaus sumontavimą, remontą, iškonservavimą po ilgalaikio sustabdymo, turi būti atliktas jo bandymas laisvąja eiga ir esant apkrovai, kaip nurodyta gamintojo ir eksploatavimo instrukcijose.

158. Kompresoriaus bandymai atliekami degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo raštišku nurodymu.

159. Prieš bandant kompresorius turi būti prapūstas inertinėmis dujomis. Prapūtimas laikomas baigtu, kai prapūtimo dujose deguonies kiekis dviejuose iš eilės paimtuose bandiniuose neviršija 1 % tūrio.

160. Kompresoriaus bandymai laisvąja eiga ir su apkrova turi būti įforminami aktu.

IV. SGD NUSAUSINIMO ĮRENGINIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

161. SGD nusausinimo įrenginiai turi būti eksploatuojami vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis, slėginių indų eksploatavimą reglamentuojančiais norminiais teisės aktais (Taisyklių priedo 12 punktas).

162. Dujų nusausinimo įrenginiai turi būti paleidžiami ir stabdomi vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis, atsižvelgiant į degalinėje naudojamus kitus technologinius įrenginius.

163. Draudžiama eksploatuoti dujų nusausinimo įrenginius, kurių automatika, saugos įtaisai ir blokuotės netvarkingi.

164. Dujų nusausinimo įrenginiai turi būti išjungiami, kai:

164.1. dujų temperatūra pakyla aukščiau leistinos;

164.2. elektros šildytuvų paviršių temperatūra pakyla aukščiau leistinos;

164.3. neveikia kontrolės ir matavimo prietaisai, automatinės apsaugos;

164.4. atsiranda dujų nutekėjimas;

164.5. neveikia įrenginių apšvietimas;

164.6. kyla gaisras, dujų slėgis sumažėja ar padidėja daugiau negu leistina, neįmanoma pakelti dujų rasos taško temperatūros.

165. Dujų nusausinimo įrenginių techninė priežiūra turi būti atliekama vadovaujantis įmonės gamintojos rekomendacijomis, pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintus grafikus.

V. DUJOTIEKIŲ SAUGOS NUO ELEKTROCHEMINĖS KOROZIJOS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

166. Degalinėse esančios požeminės metalinės komunikacijos ir jų įrenginiai turi būti apsaugoti nuo elektrocheminės korozijos.

167. Elektrocheminė požeminių komunikacijų apsauga įrengiama vadovaujantis projektine dokumentacija.

168. Degalinės teritorijoje esantys požeminiai dujotiekiai turi būti elektriškai atskirti nuo įvadinio dujotiekio, ant šio dujotiekio (už degalinės teritorijos ribų) įrengus izoliacinę jungtį (movą, flanšą).

169. Degalinės elektrocheminės apsaugos įrenginiai turi būti eksploatuojami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais (Taisyklių priedo 43 punktas).

VI. KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ BALIONŲ IR BALIONŲ RYŠULIŲ UŽPILDYMAS SGD

170. Kelių transporto priemonės degalinėse turi būti užpildomos tik naudojant degalinės projekte nurodytą užpildymo įrangą.

171. Prieš įvažiuojant į degalinės teritoriją keleivius vežančiai kelių transporto priemonei, keleiviai turi būti išlaipinti už degalinės teritorijos ribų ar teritorijoje specialiai įrengtoje keleivių išlaipinimo aikštelėje.

172. Prie kiekvienos degalų kolonėlės turi būti iškabinta instrukcija, kurioje aprašyti vairuotojo veiksmai pildant SGD.

173. Kelių transporto priemonių dujų balionus ir jų ryšulius degalinėse SGD užpildo degalinės operatorius vadovaudamasis užpildymo darbų technologine instrukcija, parengta vadovaujantis Taisyklių 11 punkte nustatytais reikalavimais. Šios transporto priemonės vairuotojas turi teisę pagal Taisyklių 175 nurodytos instrukcijos nustatytas procedūras ir sąlygas užpildyti SGD balionus.

174. Degalinės operatorius pradeda pildyti kelių transporto priemonės dujų balioną tik tada, kai vairuotojas išjungia kelių transporto priemonės variklį, garso aparatūrą, įjungia rankinį stabdį, išima raktą iš uždegimo spynelės ir išlipa iš kelių transporto priemonės.

175. Kelių transporto priemonės balionus ar jų ryšulius pildyti SGD leidžiama pačiam šios transporto priemonės vairuotojui, jeigu:

175.1. prie degalų kolonėlės yra iškabinta instrukcija, kurioje trumpai ir aiškiai apibrėžtos SGD pylimo į kelių transporto priemonės balioną procedūros ir saugumo reikalavimai (vairuotojo veiksmai pylimo metu). Šios procedūros papildomai gali būti parodytos ir grafiniu būdu;

175.2. degalinės darbo laiku nuolat budi kvalifikuotas darbuotojas, kuris prireikus privalo suteikti pagalbą vairuotojui.

176. Draudžiama pildyti kelių transporto priemonės dujų balionus didesniu dujų slėgiu, nei nurodyta kelių transporto priemonės dujų įrangos gamintojo techniniuose dokumentuose.

177. Pildant nustačius dujų nutekėjimą kelių transporto priemonės dujų balionų įrenginyje arba degalų kolonėlės įrangoje, pildymas nedelsiant turi būti nutrauktas.

178. Užpildytos kelių transporto priemonės variklį galima užvesti tik atjungus degalų kolonėlės užpildymo žarną ir uždarius aklėmis kelių transporto priemonės baliono, balionų ryšulių pildymo antgalius.

179. Draudžiama užpildyti kelių transporto priemones:

179.1. perkūnijos metu ir esant atmosferinių iškrovų atsiradimo pavojui;

179.2. kai neišjungtas kelių transporto priemonės variklis ir elektros prietaisai;

179.3. jei pasibaigęs kelių transporto priemonės baliono, balionų ryšulių ar SGD cisternos techninės būklės patikrinimo terminas;

179.4. esant techniškai netvarkingai degalinės ar kelių transporto priemonės dujų įrangai, galinčiai sukelti avariją;

179.5. jei kelių transporto priemonėje yra keleivių.

180. Degalų kolonelių techninės priežiūros darbai atliekami vadovaujantis įmonės gamintojos rekomendacijomis, pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintus grafikus.

IX. DEGALINĖJE NAUDOJAMŲ MATAVIMO PRIEMONIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

181. Matavimo priemonės degalinėje eksploatuojamos vadovaujantis Taisyklių priedo 4 ir 30 punktuose nurodytų teisės aktų reikalavimais bei matavimo prietaisų eksploatavimo instrukcijomis.

182. Už degalinės matavimo priemonių eksploatavimą atsako asmenys, nurodyti Taisyklių 7 punkte.

183. Matavimo priemonių techninė priežiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Jos metu reikia vizualiai apžiūrėti prietaisus, patikrinti plombas, lipdukus, prireikus pakeisti užrašomųjų prietaisų diagramas, rašiklius ir rašalą.

184. Atjungti degalų kolonėlės išpylimo matavimo prietaisus be Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos leidimo draudžiama.

185. Pasibaigus periodinės patikros terminui, matavimo priemonės, automatikos ir signalizacijos sistemas eksploatuoti draudžiama.

X. DEGALINĖS ĮRENGINIŲ REMONTAS

186. Degalinės įrenginių remonto darbai planuojami įvertinant ir analizuojant jų naudojimo ypatumus, techninės priežiūros metu nustatytus trūkumus bei įrenginių techninę būklę. Analizės rezultatų pagrindu turi būti sudaromos degalinės įrenginių remonto programos.

187. Rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbai atliekami vadovaujantis defektiniais aktais pagal parengtus projektus.

188. Remontuojant slėginių indų, kurie nustatyta tvarka (Taisyklių priedo 6 punktas) registruojami Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, slėgio veikiamas korpuso ar kitas sudedamąsias dalis, turi būti taikomi analogiški reikalavimai ir technologija, kaip ir juos gaminant. Remonto sąlygos derinamos su įgaliota įstaiga (Taisyklių priedo 2 punktas).

189. Degalinės kapitalinio remonto darbų sričiai priskiriama:

189.1. senų (susidėvėjusių) talpyklų, rezervuarų pakeitimas naujais, nedidinant bendros (suminės) talpyklų, rezervuarinio įrenginio talpos;

189.2. naujų technologinių įrenginių (kompresorių, siurblių, balionų užpildymo įrenginių ir pan.) įrengimas arba senų (susidėvėjusių) pakeitimas naujais, nedidinant bendro įrenginių pajėgumo ar gaminamos produkcijos kiekio;

189.3. naujų (papildomų) elektros, apšvietimo, šildymo, vėdinimo, ryšio, automatikos, signalizacijos ir kitų sistemų įrengimas veikiančiuose pastatuose;

189.4. visiškas požeminės talpyklos, rezervuaro susidėvėjusios izoliacijos pakeitimas nauja;

189.5. Statybos įstatymo (Taisyklių priedo 3 punktas) šiai sričiai priskirti statinių statybinių konstrukcijų kapitalinio remonto darbai.

190. Degalinės paprastojo remonto darbų sričiai priskiriama:

190.1. elektros, apšvietimo, šildymo, vėdinimo, ryšio, automatikos, signalizacijos ir kitų sistemų įvairių pažeidimų taisymas, susidėvėjusių keitimas;

190.2. technologinių įrenginių įvairių gedimų ir pažeidimų taisymas;

190.3. talpyklų, rezervuarų vidaus apžiūra, tyrimai ir bandymai;

190.4. talpyklų, rezervuarų izoliacijos ir jų įrenginių remontas;

190.5. skystojo kuro, SND, SGD, gamtinių dujų vamzdinių, jų įrenginių ir uždaramųjų bei saugos įtaisų įvairių pažeidimų taisymas, jų pakeitimas naujais, nekeičiant laidumo, vamzdinių sandarumo bandymas ir perdažymas;

190.6. aktyvios apsaugos nuo korozijos įrenginių, apsauginių ir anodinių įžemiklių įvairių pažeidimų taisymas ar papildomų įžemiklių įrengimas, nekokybiškų elektros kabelių keitimas;

190.7. matavimo priemonių remontas ir keitimas;

190.8. apsaugos nuo žaibo ir įžeminimo įrenginių taisymas, papildomų įrengimas ir susidėvėjusių keitimas;

190.9. iškasų sutvarkymas ir apželdinimas, kelio dangos sutvarkymas;

190.10. aptvarų pažeidimų taisymas, jų perdažymas;

190.11. kiti būtini degalinės įrenginių taisymo darbai;

190.12. Statybos įstatymo (Taisyklių priedo 3 punktas) šiai sričiai priskirti statinių paprastojo remonto darbai.

191. Informacija apie atlikus degalinės įrenginių paprastojo remonto darbus fiksuojama degalinės įrenginių priežiūros žurnale, o informacija apie atliktus degalinės įrenginių kapitalinio remonto darbus – šių įrenginių techniniuose pasuose (techninės dokumentacijos bylose).

XI. VĖDINIMO SISTEMŲ EKSPLOATAVIMAS

192. Degalinės pastatų vėdinimo sistemos turi būti eksploatuojamos vadovaujantis vėdinimo įrenginių gamintojo nurodymais ir degalinės įrenginių eksploatavimo instrukcijomis.

193. Degalinę eksploatuojančioje įmonėje turi būti paskirtas už vėdinimo įrenginių eksploatavimą atsakingas asmuo.

194. Turi būti sudaryti vėdinimo sistemų techniniai pasai (techninės dokumentacijos bylos), kuriuose nurodomos pagrindinės vėdinimo sistemų charakteristikos, įrenginių techninės charakteristikos.

195. Vėdinimo sistemų techniniame pase (techninės dokumentacijos byloje) turi būti pateikta:

195.1. degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo nurodymai dėl techninio paso (techninės dokumentacijos bylos) pildymo tvarkos;

195.2. vėdinimo sistemos technologinė schema, kurioje nurodyti ortakių skersmenys, uždarymo ir valdymo įtaisai, kompensatoriai, apsauginiai įtaisai, ugnies užtvaros, drenažo įtaisai, atbuliniai vožtuvai, kontrolės ir matavimo prietaisai ir kiti įtaisai;

195.3. vėdinimo sistemų paleidimo, derinimo aktai;

195.4. gamintojo techniniai dokumentai;

195.5. duomenys apie remonto, taisymo ir įrenginių, įtaisų pakeitimą.

196. Vėdinimo įrenginių techninę priežiūrą turi atlikti degalinės personalas arba pagal sutartį kitos įmonės kvalifikuoti darbuotojai pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintą grafiką. Vėdinimo sistemų veikimas turi būti tikrinamas kiekvieną pamainą.

197. Draudžiama eksploatuoti degalinę, esant netvarkingiems degalinės vėdinimo įrenginiams.

XII. SUSPAUSTO ORO (DUJŲ) ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

198. Suspausto oro (dujų) įrenginiai, montuojami pneumatiniuose automatikos ir valdymo sistemose, turi būti eksploatuojami vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis ir slėginių vamzdynų bei slėginių indų eksploatavimą reglamentuojančiais teisės aktais (Taisyklių priedo 12 ir 13 punktai).

199. Automatikos, valdymo įrenginiams naudojamas oras (dujos) turi atitikti įrenginių gamintojų nustatytus reikalavimus.

200. Suspausto oro (dujų) tiekimo sistemai turi būti sudarytas techninis pasas (techninės dokumentacijos byla), kuriame nurodomi pagrindiniai techniniai duomenys ir techninis aprašymas.

201. Suspausto oro (dujų) įrenginių techninę priežiūrą turi atlikti kvalifikuoti darbuotojai (degalinės personalas) pagal degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo patvirtintą grafiką. Suspausto oro (dujų) įrenginių veikimas turi būti tikrinamas kiekvieną pamainą.

XIII. UGNIES DARBAI IR PAVOJINGI DARBAI SU SND IR SGD

202. Degalinėje pavojingi darbai su dujomis (SND ir SGD) atliekami vadovaujantis jų atlikimą reglamentuojančiais teisės aktais (Taisyklių priedo 25 punktas).

203. Pavojingi darbai su degalais degalinėje atliekami vadovaujantis Taisyklių priedo 14 punkte nurodyto teisės akto reikalavimais.

204. Degalinėje turi būti sudarytas detalus pavojingiems darbams su dujomis priskiriamų darbų sąrašas, jame nurodyta, kurie darbai atliekami pagal paskyras-leidimus, kurie pagal nurodymus arba darbų užduotis. Sąrašas turi būti patvirtintas degalinę eksploatuojančios įmonės vadovo.

205. Degalinėje, be šių Taisyklių priedo 25 punkte nurodytų darbų, pavojingiems darbams su dujomis priskiriami:

205.1. grunto kasimas dujų nuotėkio vietose;

205.2. bet kokie įrenginių remonto darbai gamybinėse patalpose sprogiose zonose (Ex);

205.3. remonto darbai, kai patalpų ore metano koncentracija yra didesnė kaip 1 %.

206. Degalinėje atliekamų pavojingų darbų su dujomis sąrašas peržiūrimas ir prireikus koreguojamas pasikeitus technologiniam procesui, darbo sąlygoms, pradedant naudoti naujo tipo technologinius įrenginius.

207. Darbai su ugnimi degalinėje turi būti atliekami vadovaujantis Taisyklių priedo 14 punkte nurodyto teisės akto reikalavimais.

XIV. ŽAIBOSAUGOS IR ĮŽEMINIMO ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

208. Žaibosaugos ir įžeminimo įrenginiai turi būti įrengti vadovaujantis degalinės projektais.

209. Žaibosaugos ir įžeminimo įrenginiai turi turėti techninius pasus (techninės dokumentacijos bylas), kuriuose nurodomos kontūrų schemos, pagrindinės techninės charakteristikos, varžų matavimo rezultatai, remonto ir matavimų duomenys, atlikti pakeitimai.

210. Draudžiama eksploatuoti elektros įrenginius, kurių įžeminimo varža yra didesnė, nei nurodyta gamintojo ar elektros įrenginių eksploatavimą reglamentuojančiuose teisės aktuose (Taisyklių priedo 20 punktas).

211. Žaibosaugos ir įžeminimo įrenginių techninė priežiūra turi būti atliekama pagal teisės aktų reikalavimus (Taisyklių priedo 19 punktas).

212. Žaibosaugos ir įžeminimo įrenginiai turi būti išbandyti ir veikti prieš atliekant įrengtos naujos degalinės įrenginių paleidimo ar derinimo darbus.

XV. DEGALINĖS ELEKTROS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS

213. Degalinėse naudojami elektros įrenginiai turi atitikti jiems taikomų techninių reglamentų, teisės aktų (Taisyklių priedo 17 ir 19 punktai), galiojančių standartų reikalavimus.

214. Elektros įrenginiai turi būti eksploatuojami, prižiūrimi ir remontuojami pagal teisės aktų (Taisyklių priedo 17, 20, 21 ir 43 punktai), elektrinės įrangos gamintojo techninio eksploatavimo instrukcijų ir degalinės elektros įrenginių eksploatavimo instrukcijų reikalavimus.

215. Kiekvienoje degalinę eksploatuojančioje įmonėje, jei turimų žemosios įtampos elektros įrenginių leidžiama naudoti galia yra didesnė kaip 30 kW, turi būti paskirtas už elektros ūkį atsakingas asmuo. Jei elektros įrenginių leidžiama naudoti galia viršija 100 kW arba yra aukštosios įtampos įrenginių, šis elektrotechnikos darbuotojas turi turėti aukštą kategoriją (apsaugos nuo elektros požįūriu). Kitais atvejais atsakingas už elektros ūkį gali būti vidurinės kategorijos elektrotechnikos darbuotojas, turintis ne trumpesnę kaip 1 metų darbo su elektros įrenginiais stažą (Taisyklių priedo 20 punktas).

216. Organizuojant degalinės elektros įrenginių techninę priežiūrą, turi būti nustatytos degalinę eksploatuojančios įmonės struktūrinių padalinių pareigos ir jų priežiūros ribos, eksploatuojant degalinės elektros įrenginius.

217. Degalinės elektros įrenginius leidžiama eksploatuoti tinkamai apmokytiems reikiamos kvalifikacijos elektrotechnikos darbuotojams (Taisyklių priedo 19 punktas).

218. Neturint reikiamos kvalifikacijos elektrotechnikos darbuotojų, gali būti sudaromos sutartys su Valstybinės energetikos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos išduotą atitinkamų elektros įrenginių eksploatavimo atestatą turinčiomis įmonėmis (Taisyklių priedo 9 punktas).

219. Kiekvienais metais turi būti sudaromi degalinės elektros įrenginių priežiūros techninio patikrinimo ir remonto grafikai.

220. Paleidimo aparatūra, saugikliai, elektros lempos sprogimui pavojingose zonose turi būti keičiami visiškai išjungus įtampą.

221. Pažeisti elektros įrenginiai turi būti pakeičiami to paties arba aukštesnio apsaugos laipsnio elektros įrenginiais.

222. Sprogimui pavojingose zonose draudžiama naudotis kilnojamaisiais elektriniais įrankiais ir kilnojamaisiais šviestuvais, jeigu jie neatitinka tos zonos apsaugos laipsnio (Taisyklių priedo 19 punktas).

XVI. PRIEŠGAISRINĖS ĮRANGOS EKSPLOATAVIMAS

223. Gaisro gesinimo priemonių išdėstymas ir kiekis turi atitikti nustatytus Bendrosiose priešgaisrinės saugos taisyklėse (Taisyklių priedo 14 ir 35 punktai).

224. Automatinės gaisro gesinimo priemonės turi būti eksploatuojamos vadovaujantis šių sistemų techniniais dokumentais ir šios įrangos gamintojo nustatytu periodiškumu atliekama techninė priežiūra.

225. Priešgaisrinio inventoriaus komplektacija turi būti tikrinama ne rečiau kaip vieną kartą per pamainą.

226. Pastatų gaisrinė signalizacija tikrinama pagal Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių nustatytus reikalavimus (Taisyklių priedo 14 punktas).

227. Priešgaisrinį inventorių draudžiama naudoti ne pagal paskirtį.

227¹. Degalines eksploatuojančios įmonės privalo užtikrinti, kad informacija apie viešai prieinamų alternatyviųjų degalų degalinių, įskaitant SkGD degalines, geografinę padėtį, kai tų duomenų turima, būtų prieinami visiems naudotojams viešai ir nediskriminaciniu būdu.

Papildyta punktu:

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

XVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

228. Asmenys, kurie eksploatuodami degalinių įrenginius pažeidžia šių Taisyklių ir kitų teisės aktų, nustatančių degalinių įrenginių eksploatavimo reikalavimus, nuostatas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

2009 m. sausio 14 d. raštu Nr. (13-2)-D8-301

TEISĖS AKTAI IR STANDARTAI, Į KURIUOS PATEIKTOS NUORODOS TAISYKLĖSE

1. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).
2. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742).
3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).
4. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [74-1768](#)).
5. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. 4-43).
6. Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)).
7. Energetikos objektus ir įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2005 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 4-122 (Žin., 2005, Nr. [41-1321](#)).
8. Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr. [13-395](#)).
9. Įmonių, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarkos ir sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 4-482 (Žin., 2004, Nr. [9-246](#); 2006, Nr. [112-4289](#)).
10. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. D1-34 „Dėl skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) apsaugos reikalavimų (LAND 1 -2003) patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [34-1114](#)).
11. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymas Nr. 270 „Dėl Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos ir Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [85-2990](#)).
12. Slėginių indų naudojimo taisyklės DT 12-02, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 403 (Žin., 2002, Nr. [115-5165](#)).
13. Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 4-366 (Žin., 2003, Nr. [97-4363](#)).
14. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2005, Nr. [26-852](#)).
15. Gaisrinės saugos ženklų naudojimo įmonėse, įstaigose ir organizacijose nuostatai, patvirtinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1-404 (Žin., 2005, Nr. [152-5630](#)).
16. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 (Žin., 1999, Nr. [104-3014](#)).
17. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-40 (Žin., 2007, Nr. 24-936).
18. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 4-257 (Žin., 2004, Nr. [107-4005](#)).

19. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-140/D1-232 (Žin., 2004, Nr. [84-3051](#)).

20. Elektros įrenginių eksploatavimo saugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 4-432 (Žin., 2004, Nr. [175-6502](#)).

21. Elektros įrenginių bandymų normos ir apimtys, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 141 (Žin., 2001, Nr. [54-1930](#)).

22. Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. A1-262 (Žin., 2005, Nr. [118-4277](#)).

23. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 1-107 (Žin., 2005, Nr. [53-1817](#)).

24. Skirstomųjų ir pastatų dujų sistemų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. 4-43 (Žin., 2004, Nr. [33-1067](#)).

25. Pavojingų darbų su dujomis taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2005 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 4-382 (Žin., 2005, Nr. [134-4823](#)).

26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#)).

27. Slėginių įrenginių techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 349 (Žin., 2000, Nr. [88-2726](#)).

28. Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogioje aplinkoje, techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 187 (Žin., 2002, Nr. [56-2279](#)).

29. Lietuvos higienos norma HN 33:2007 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-555 (Žin., 2007, Nr. [75-2990](#)).

30. Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių sąrašas ir laiko intervalai tarp patikrų, patvirtintas Valstybinės metrologijos tarnybos direktoriaus 2006 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-178 (Žin., 2006, Nr. [133-5059](#); 2007, Nr. [107-4393](#)).

31. Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 4-457 (Žin., 2004, Nr. [184-6801](#)).

32. Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 (Žin., 2004, Nr. [166-6070](#)).

33. Geodezijos ir kartografijos techninis reglamentas „Lietuvos Respublikos teritorijoje statomų požeminių tinklų ir komunikacijų geodezinių nuotraukų atlikimo tvarka GKTR 2.01.01:1999“, patvirtintas Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 1999 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 17 (Žin., 1999, Nr. [42-1356](#)).

34. Statybos techninis reglamentas STR 1.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams prižiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. D1-347 (Žin., 2004, Nr. [98-3658](#)).

35. Statybos techninis reglamentas STR 1.11.01:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#)).

36. Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimai (LAND 80-2006), patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. D1-434 (Žin., 2006, Nr. [107-4064](#)).

37. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. D1-193 (Žin., 2007, Nr. [42-1594](#)).

38. Lakiųjų organinių junginių sklaidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai naujiems benzino laikymo, perpylimo bei transportavimo įrenginiams LAND 35-2000, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos, socialinės apsaugos ir darbo, susisiekimo ministrų 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 520/104/360 (Žin., 2000, Nr. [108-3470](#)).

39. Reikalavimai benzinui vežti naudojamoms mobiliosios talpykloms bei naujoms degalinėms, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 341 (Žin., 2001, Nr. [57-2058](#)).

40. Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. [59-2103](#); 2007, Nr. [110-4522](#)).

41. Laikinosios pavojingų medžiagų stacionariųjų beslėgių talpyklų priežiūros taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. A1-178 (Žin., 2008, Nr. [64-2430](#)).

42. Lietuvos higienos norma HN 98:2000 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 277 (Žin., 2000, Nr. [44-1278](#)).

43. Lietuvos standartas LST 1909:2003 „Dujų sistema. Požeminių plieninių skirstomųjų dujotiekių ir įvadų apsauga nuo korozijos. Bendrieji reikalavimai. Taisyklės“.

44. Lietuvos standartas LST ISO 3864:2001 „Saugos spalvos ir ženklai“.

PASTABA. Šiame Taisyklių priede nurodyti teisės aktai ir standartai išplečia Taisyklių reikalavimus. Taikant Taisykles, turi būti naudojamos aktualios šiame Taisyklių priede nurodytų teisės aktų ir standartų redakcijos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-263](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24591

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymo Nr. 1-37 „Dėl Degalinių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo